

אבינו מלכנו

אם כבנים - רחמנו כרחם אב על בנים
ואם כעבדים - עינינו לך תלויות עד שתחננו"

מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות (של תפילת העמידה בתענית גשמים) ולא נענה. ירד רבי עקיבא אחריו ואמר "אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה. . .". "אבינו מלכנו רחם עלינו. . ." ומיד נענה וירדו גשמים. (ע"פ מסכת תענית)
כשראו שנענה בתפילה זו הוסיפו בקשות עליה ויסדו לאמרה בעשרת ימי תשובה (רש"י) וניתקן כנגד ברכות אמצעיות דתפילת י"ח דחול.

הבקשות בתפילת "אבינו מלכנו" מקבילות לבקשות שבתפילת שמונה-עשרה. מלבד זאת הוסיפו עוד בקשות על צרכי הרבים.
* מצאו את ההקבלה בין הבקשות באבינו מלכנו לבין הברכות האמצעיות (13) בתפילת שמונה עשרה

<u>בתפילת שמונה עשרה</u>	<u>באבינו מלכנו</u>
חונן הדעת	חננו ועננו כי אין בנו מעשים
הרוצה בתשובה	_____
סלח לנו	_____
גואל ישראל	_____
רפאנו	_____
ברך עלינו	_____
תקע בשופר גדול	הרם קרן ישראל עמך
השיבה שופטינו	_____
שובר אויבים	_____
יהמו רחמיך	מחוק ברחמיך הרבים
בונה ירושלים	_____
מצמיח קרן ישועה	_____
שומע תפילה	_____

"ולפי שיש ב"אבינו מלכנו" מעין אותן בקשות שבשמונה עשרה לכן אין אומרים אותן בשבת כי בשבת לא יתבע אדם את צרכיו.

אולם ביום הכיפורים שחל להיות בשבת אומרים "אבינו מלכנו", בתפילת נעילה. . . שאם לא עכשיו - אימתי!?
חשבו: מדוע אמרו חכמינו במקרה זה - "אם לא עכשיו אימתי"?

מסיימים ב"אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים עשה עמנו צדקה וחסד. . .".
המגיד מדובנא המשיל על כך משל:

מעשה באדם שבא לחנות לקנות סחורה, מתבונן במדפים העמוסים ומבקש מן הכל, תן לי סחורה זאת, רצוני בדבר זה ומבקש ותובע עוד ועוד.

כאשר מגיע הרגע בו עליו לשלם הוא לוחש על אוזנו של המוכר - אין לי ממון במה לשלם, אנא תן לי בהקפה.
כך אנו מגישים להקב"ה בקשות על בקשות, מזמינים שפע של "סחורות" אך כאשר אנו מגיעים לרגע התשלום - אנו אומרים בקול רפה - "אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים. . .". אנו מבקשים שהקב"ה יתן הכל בהקפה - "עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו. . .".